

Center for Arbejdsmarkedsforskning (CARMA)

Aalborg Universitet

Det lange lys på fremtidens arbejdsmarked

Per Kongshøj Madsen

Konference i Fællessalen på Christiansborg
v/Finanssektorens Arbejdsgiverforening
14. januar 2016

Per Kongshøj Madsen

- Økonom
- Professor ved CARMA, AAU
- Formand for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE)
- Medlem af Carsten Koch-udvalget

Det handler om de lange linjer

- "Megatrends" på fremtidens arbejdsmarked

Nordic Growth Sectors –
How can working life policies contribute
to improving the framework conditions?

”Mega-trends” på fremtidens arbejdsmarked

- En aldrende arbejdsstyrke og risiko for ”strukturel” mangel på arbejdskraft
  - Færre skal forsørge flere
  - Pres på offentlige indtægter og udgifter
- Et multietnisk arbejdsstyrke
  - Mulighed for flere forsørgere
  - En også en integrationsudfordring
- Globalisering af både vare-, tjeneste- og arbejdsmarkeder
  - En gammel historie
  - Med nye kapitler (globalisering af information og vidensarbejde)

”Megatrends” på fremtidens arbejdsmarked

- En tilbagerulning af den ”universalistiske” nordiske velfærdsstatsmodel
  - Flere krav om optjening af rettigheder
  - Brugerbetaling
  - Private forsikringsordninger (lønsikring, sygesikring)
- Udfordringer for den danske aftalemodel
  - Medlemstilbagegang for (LO-)fagbevægelsen
  - Mobil arbejdskraft
  - Europæisering
- **Stigende kvalifikationskrav til arbejdsstyrken og risiko for ubalancer**

Robotterne kommer!

- Teknologisk arbejdsløshed?
- Nogle afgrænsede faggrupper er truede
- Men teknologisk arbejdsløshed kommer kun hvis:
  - Vi ikke følger med den teknologiske udvikling
  - Vi ikke uddanner arbejdsstyrken tilstrækkeligt

Robotter og computere snupper en tredjedel af vores job

Espe Gods ved Skælskør

1952:

- 55 fastansatte

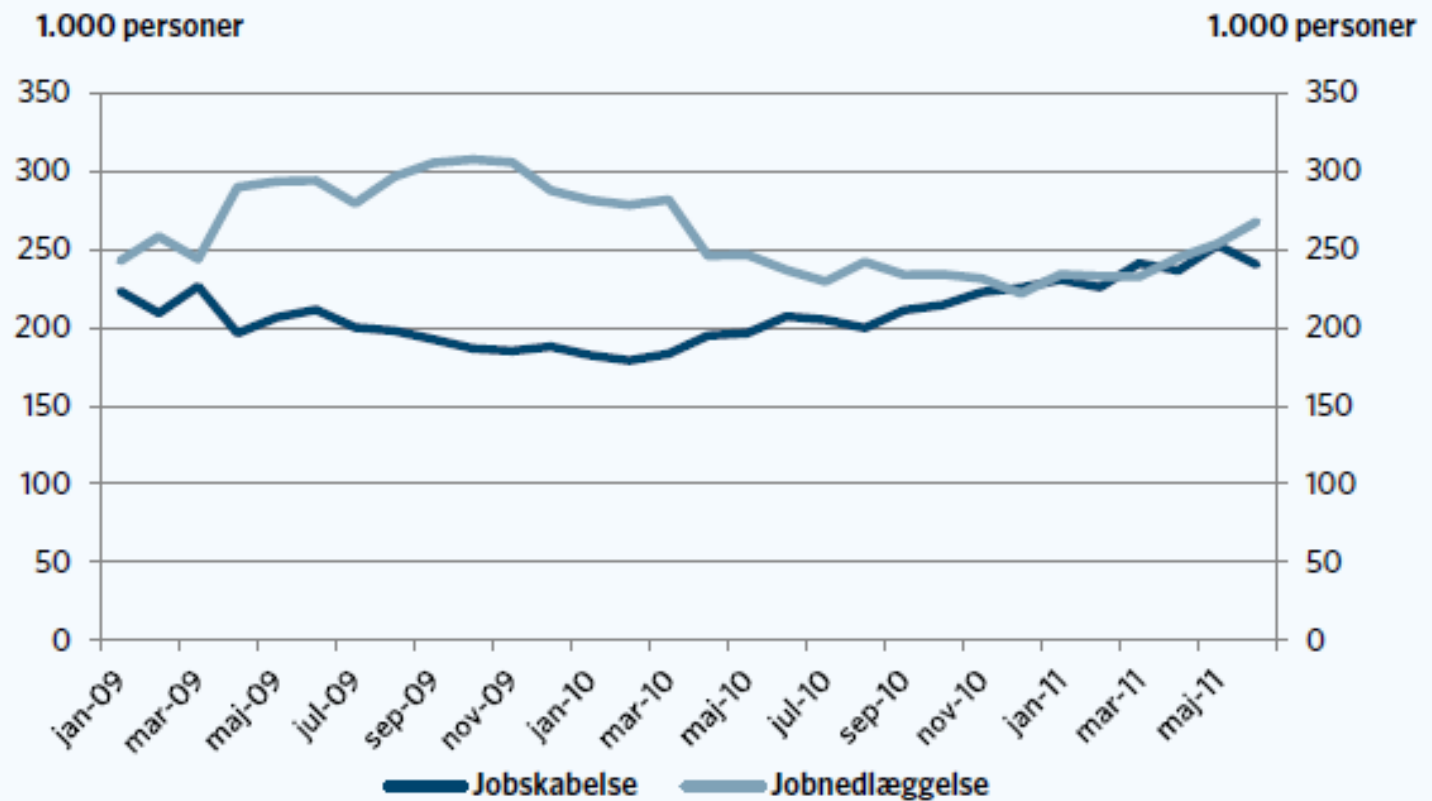
2015:

- 4 fastansatte

Jobbene dør!

Figur 2 Jobskabelse og jobnedlæggelse, rullende år.

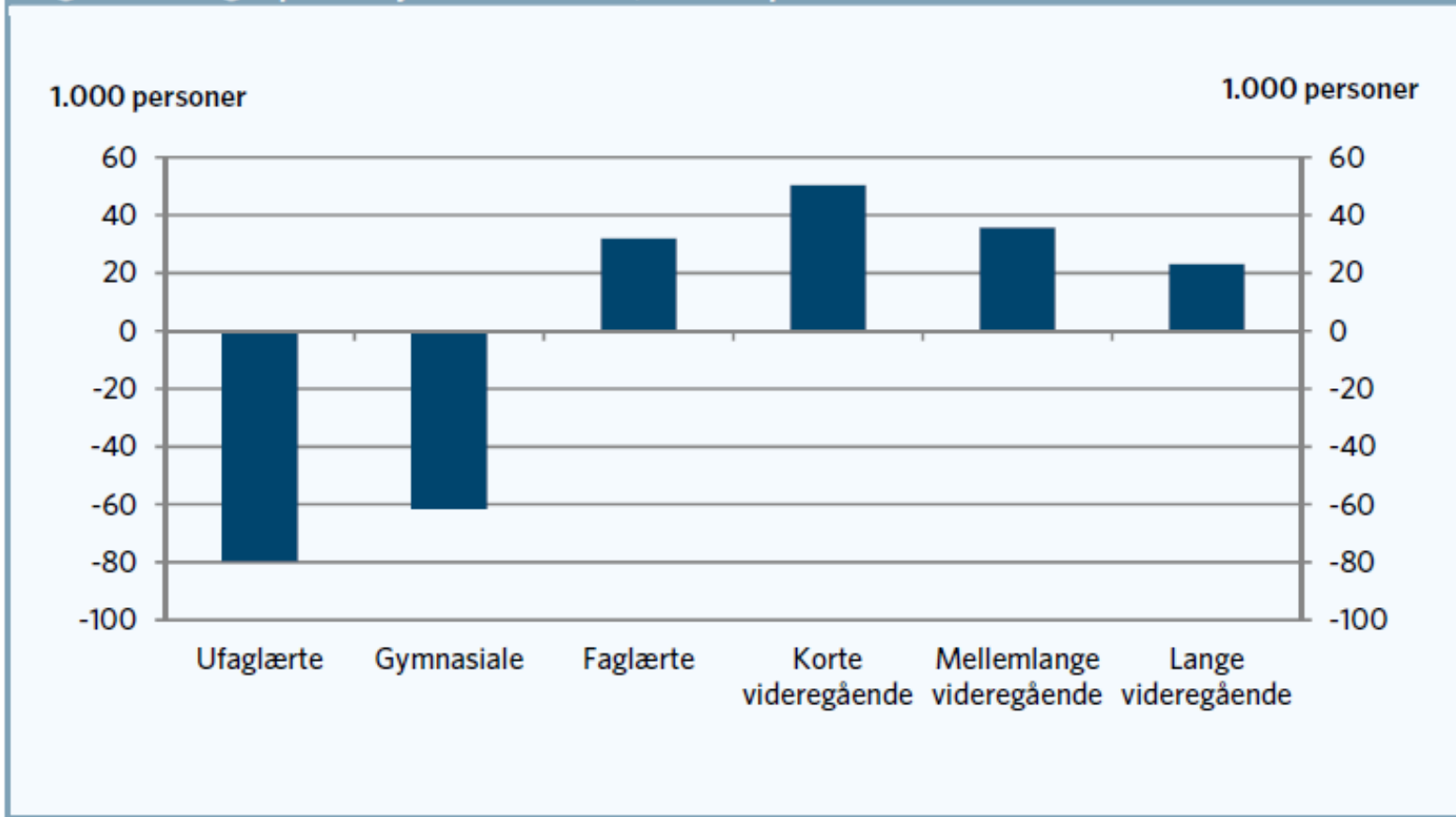
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Kvalifikationsbehov i 2020

Figur 1. Mangel på arbejdskraft i 2020, fordelt på uddannelse

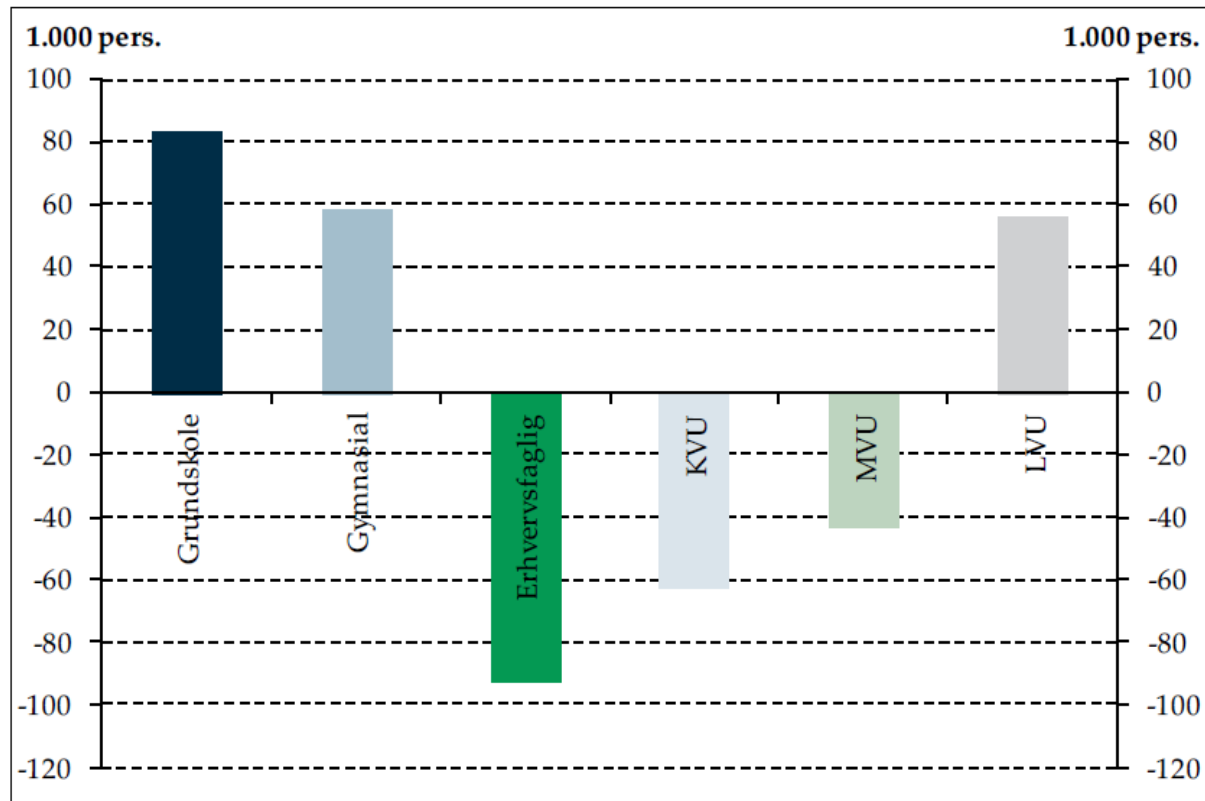
Kilde: AE ubalancemodel

Kilde: AE Økonomiske Tendenser 2013

Faglærte eller akademikere?

Figur 8.3. Udsigt til mismatch i uddannelse i 2030

Anm.: Se anm. til figur 8.3.

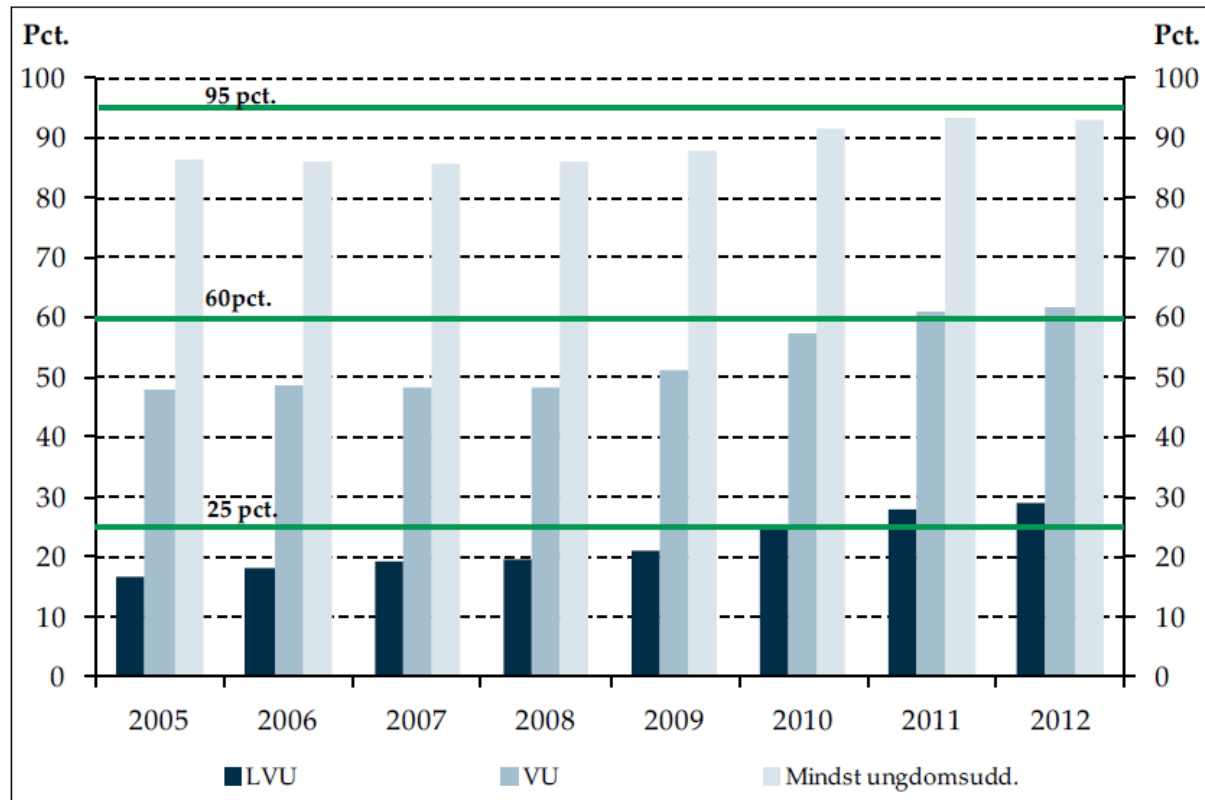
Kilde: AE.

Kilde: Dansk Metal (2015): 2030: Mangel på faglærte, men for mange med lange uddannelser

På vej mod balance?

Figur 8.1. 95-procentsmålsætningen er udfordringen

Anm.: VU og LVU dækker personer med en videregående henholdsvis lang videregående uddannelse. Beregningen viser en ungdomsårgangs ventede uddannelsesmønster 25 år efter folkeskolen.

Kilde: Undervisningsministeriets Profilmodel.

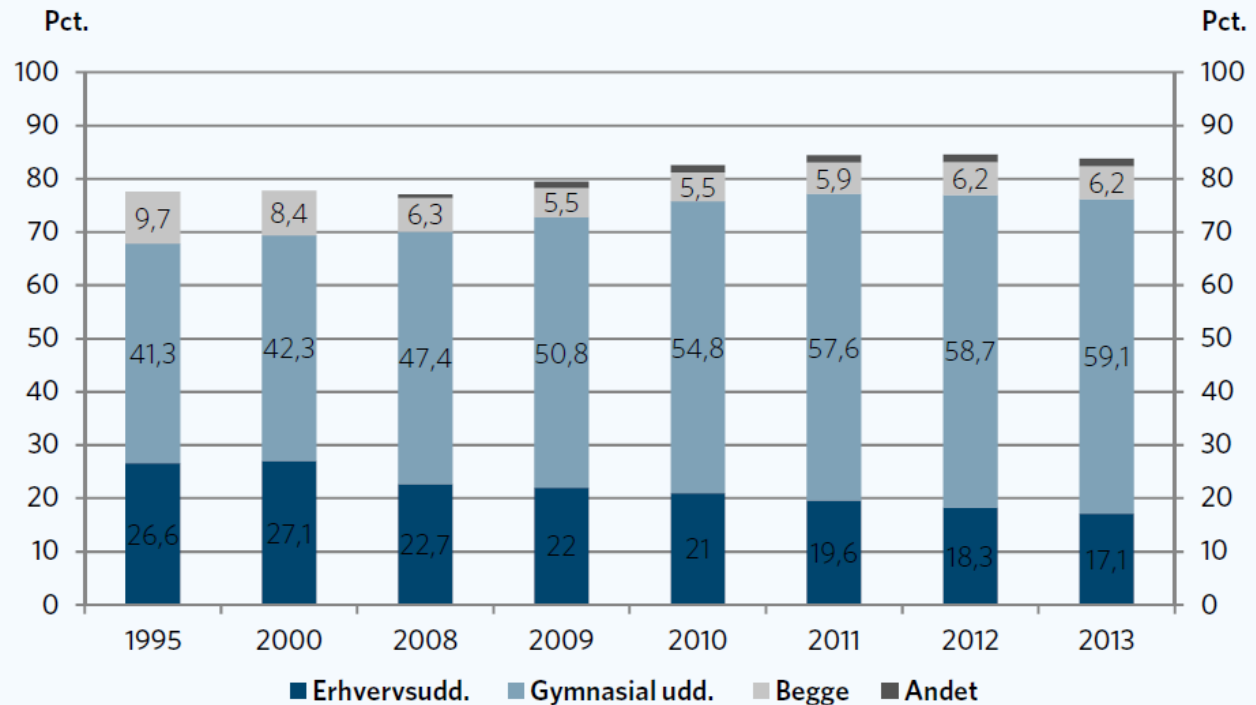
Kilde: Dansk Metal (2015): *2030: Mangel på faglærte, men for mange med lange uddannelser*

På uddannelsestyper

Kilde:
AE, 2015

Figur 3. Ungdomsårgange fordelt på typen af ungdomsuddannelse, 10 år efter 9. kl.

Anm.: Der ses på andelen, der forventes at have gennemført en ungdomsuddannelse.

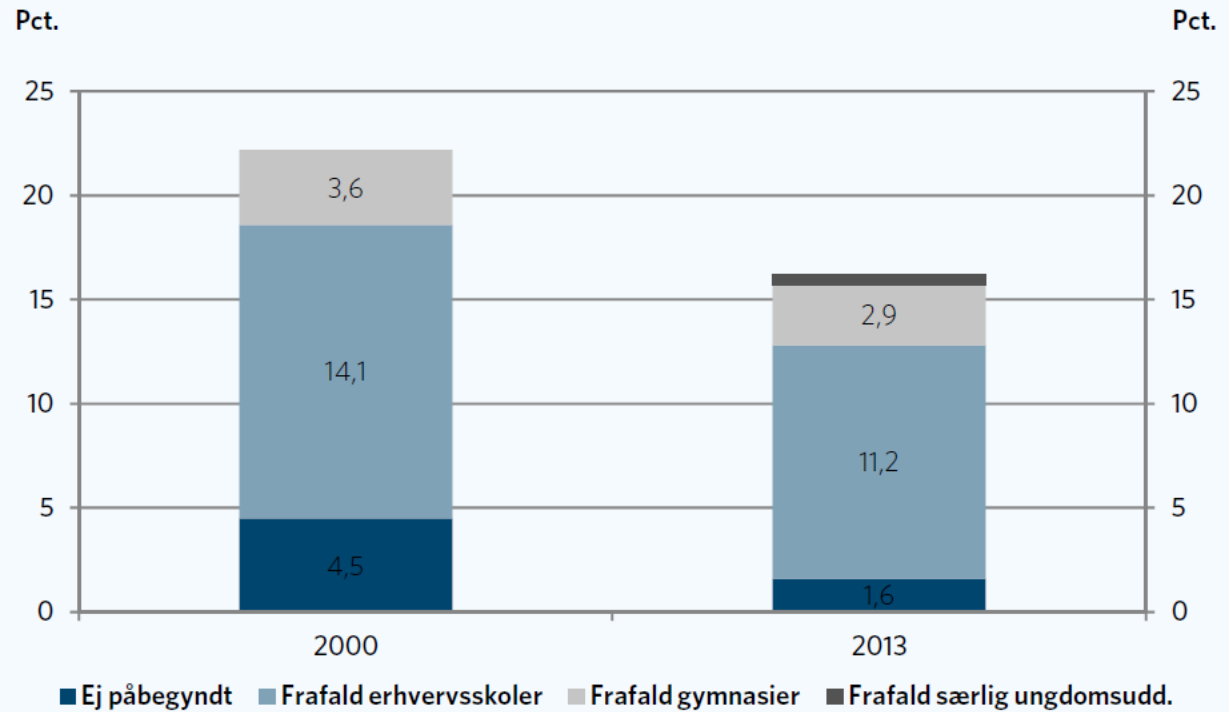
Kilde: AE pba. Profilmodellen udgivet af UVM, opgjort december 2014.

På frafald

Kilde:
AE, 2015

Figur 5. Fordeling af andelen, der ikke forventes at få ungdomsuddannelse, 10 år efter 9. kl.

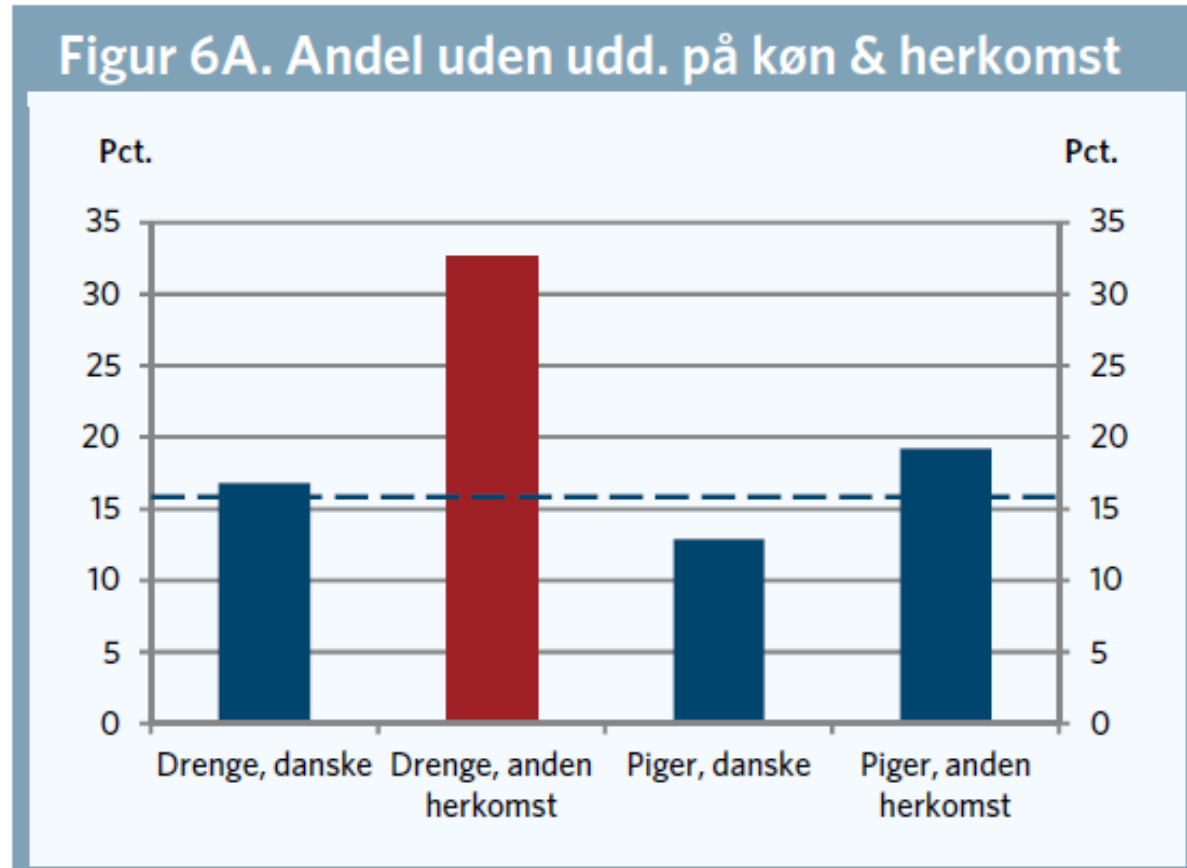
Anm.: Der ses på andelen, der forventes ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, 10 år efter 9. kl. 2013-modellen.

Kilde: AE pba. Profilmødelen udgivet af UVM, opgjort december 2014.

Et spørgsmål om etnicitet

Kilde:
AE, 2015

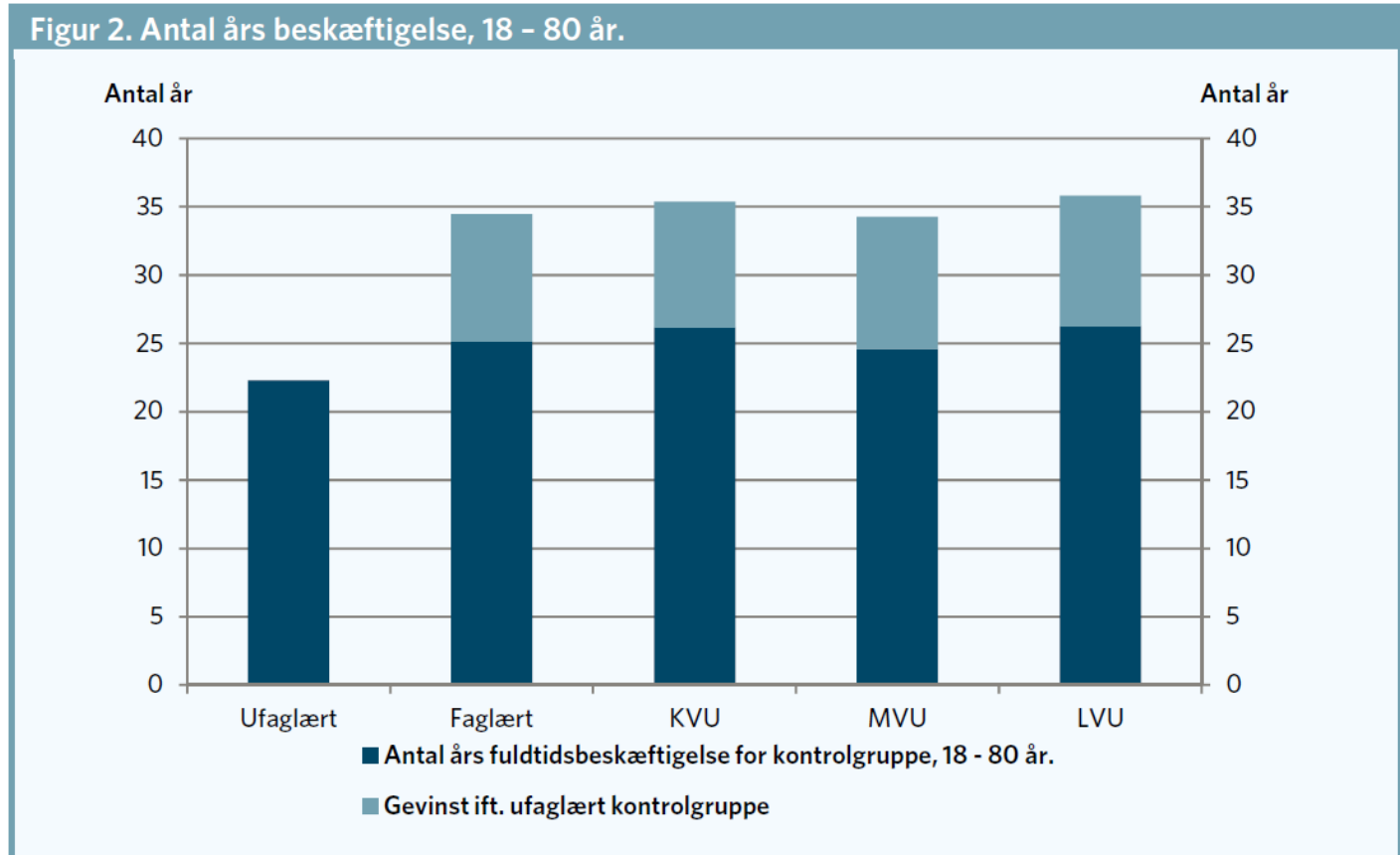
Anm.: Der ses på andelen, der forventes ikke har gennemført en ungdomsuddannelse 10 år efter 9. kl. 2013-modellen.

Kilde: AE pba. Profilmodellen udgivet af UVM, opgjort december 2014

Uddannelse gi'r arbejdsstyrke!

Kilde:
AE, 2015

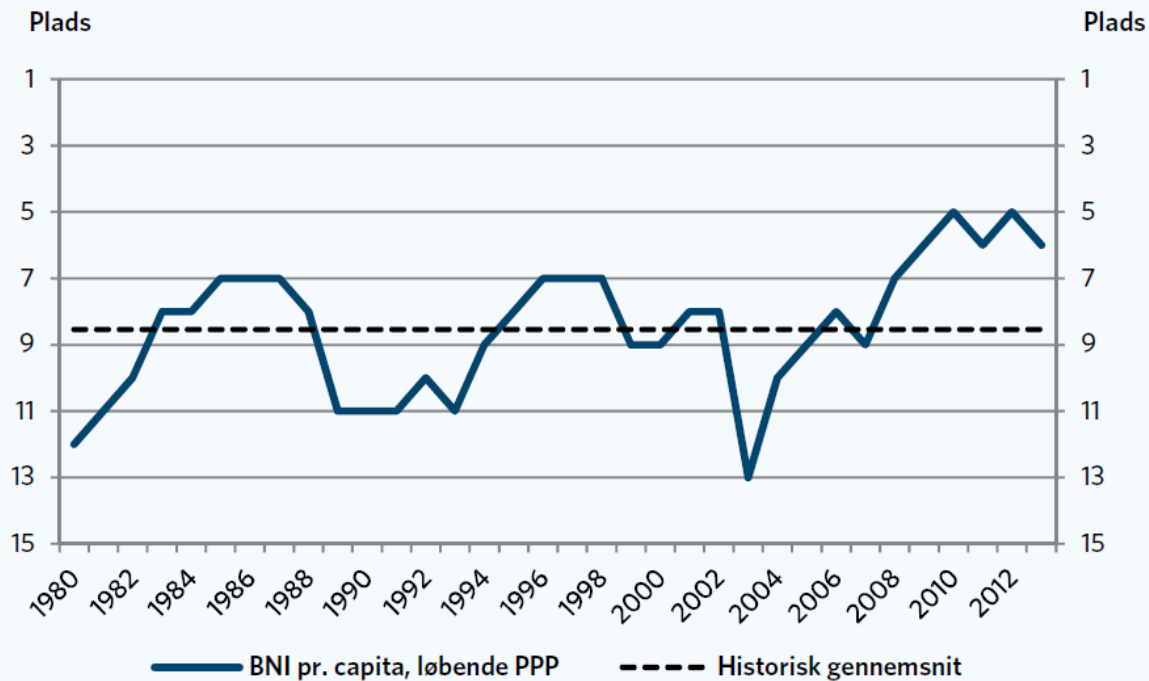
Anm: Figuren viser den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad gennem livet beregnet ud fra AE's livsindkomstmodel på baggrund af 2012/2013.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata (2012/2013) og beregninger i STATA.

Op med humøret!

Figur 1. Danmarks velstandsplacering (BNI pr. indbygger i løbende PPP) i OECD

Anm.: For enkelte lande i enkelte år mangler der tal i OECD's databank. Der er så vidt muligt anvendt fremskrivning ved andre datakilder. Alternativt er landets relative placering ift. Danmark antaget fastholdt i forhold til seneste år med data.

Kilde: AE på baggrund af OECD (hoveddatasæt "Disposable income and net lending - net borrowing" og "Population and employment by main activity") og Statistics Canada.

Kilde: AE (2014): Dansk velstand solidt placeret i toppen af OECD

Tak for opmærksomheden
